

DÉVA ÉS VIDÉKE.

Társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi heti lap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

(helyben házhoz és vidékre postán küldve)
egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségi irodába Dr. Illés László ügyvéd nevére czimzendők.

Kéziratok — melyek vissza nem adatnak — aláírva és bérmentve küldendők be.
Előfizetések, pénzküldemények, hirdetések és nyilttéri közlemények a kiadóhivatalba (Kroll és Társa könyvnyomdájába) küldendők.

Hirdetési díj: egy háromszor hasábozott garmond sor vagy ennek tértértékeért 4 kr.
Többszöri hirdetéseknek árkedvezmény.

Nyilttér: soronként 15 kr.

Hirdetési és nyilttéri díjak előre fizetendők.

Az általános termény és iparszövetkezet fióktelepe Piskin.

(Olcsó bevásárlási forrás.)

A piskitelepi és vidékbeli kereskedők, de meg a Piskitelepen hét év óta fennálló „magy. kir. államvasutak alkalmazottainak fogyasztási szövetkezete” is veszedelmes versenytársat kapnak az általános termény és iparszövetkezetnek Piskitelepen felállítandó fióktelepében.

Hogy e szövetkezet, mely ez ideig csak a magyarországi részekben állított fióktelepeket s az erdélyi részekben még csak Kovásznán van fiókja, éppen Piskitelepen állítja fel az erdélyi részekre második fiókját, állítólagos oka az, hogy a m. kir. államvasutak fogyasztási szövetkezetének piskii fiókja ellen a kormánytól — nem tudni mi okból — panasz emeltetett, s ebből kifolyólag az általános termény és iparszövetkezet igazgatóságának figyelme Piskitelepre — mint remélhetőleg jó talajra — irányoztatott.

A fióktelep szervezése végett a szövetkezet titkára, Ludvig István már néhány nap óta Piskitelepen tartózkodik, hogy a fióktelep felállításhoz megkívántató 50 tagot gyűjtsön, helyesebben 50 részvényt elhelyezzen legalább 20 tag között (alapszabályok 27 §-a). Ebbeli fáradozását a szövetkezet által sem remélt siker koronázta, a mennyiben az 50 elhelyezett részvénynél, illetőleg 20 tagnál már is több van; pedig a már megszerzett tagok száma, az érdeklődést tekintve, sokszorozódni fog s a vidék — honnan valószínűleg szintén fognak tagok jelentkezni — még tudomással sem bír ez ügyről.

Igy nemcsak a fióktelep felállítása tekinthető immár bizonyosnak, hanem a számos tag által támogatott intézmény felvirágzása s a részvényjegyek után nyerhető jelentékenyebb osztalékra is kilátás van.

Lássuk ezen szövetkezet szervezetét bővebben.

Nemcsak olcsó bevásárlást fog nyújtani, hanem (alapsz. 2. §.) bármiféle terményt és bármiféle ipari készítményt tagjaitól megvesz, vagy saját felelőssége mellett bizományba helyez. Tagjainak a hitelképesség korlátai között a legkisebb kamatra kötelezvényekre vagy váltókra kölcsönöket ad; viszont tőlük takarékbetéteket is elfogad adható legmagasabb kamat mel-

lett. Tagjainak árverés alá kerülő vagyonát, ha a szövetkezetnek erre fordított kiadásai s az elárverezett vagyon megvételére fordított összeg visszafizethetése biztosítva van, a végrehajtást szenvedett tag számára megveszi. Tagjai számára ezek és az igazgatóság között külön létrejött egyezség szerint lakóházakat épít. Több más kedvezmény között az elősoroltak azok, melyeket vidékünkön valamely tag esetleg igénybe vehet, azért egyebeket nem is említünk.

Tagja lehet e szövetkezetnek mindenki, ki magát az alapszabályoknak aláveti (alapsz. 5. §.).

Tagsági díj a vidéki fióktelepek tagjai számára 50 (ötven) frt, mely összeg egyenlő részletekben tetszés szerint évi, félévi, negyedévi, havi bármekkora részletekben, sőt heti 10 krajczáros részletekben is befizethető. Így a legszegényebb ember sincs ezen intézmény kedvezményeiből kizárva (alapsz. 14. §.). Már most ha vesszük, hogy egy kisszerű háztartásban is kitesz a havi specerei kiadás 5—10 frtot és többet is és így ezen bevásárlásnál az olcsóság miatt (egy klgr. legfinomabb kávé pl. 1 frt 80 kr) havonként 1—2 frt is megtakarítható, a havi részletek befizetésében — mert a havi befizetések mutatkoznak a legczélszerűbbnek — az intézet pénztárába beadott 50 kr, 1 frt stb. összeget ugysis szívesen befizethetők, ha azt soha sem kapnánk vissza. De a részletekben befizetett 50 frt részvénytőke 10 év múlva 15 frt kamattal együtt (tehát 65 frt) a tagoknak visszaadatik (alapsz. 19. §.). Azért 10 év múlva, mert a ki heti 10 kros részleteket fizet, az csak 500 hét alatt, tehát szinte 10 év alatt fizeti be 50 frtját. Indokolt kérésre a már befizetett részletek visszaadának 10 év előtt is és az illető ezzel megszűnt a szövetkezet tagja lenni (alapszab. 15. és 18. §.); vagy a kinek úgy tetszenék, részvényét másnak eladhatja, de ehez szükséges az igazgatóság beleegyezése, mely 20 kr átírási díj lefizetése után az elé akadályt nem gördít (alapsz. 18. §.); a részvényjegy tulajdonosának elhalálása után pedig ennek befizetett pénze a jogutódnak azonnal visszaadatik (alapsz. 31. §. e) pont). Mert a szövetkezet a részvénytőkéből hasznot nem, csak biztosítékot kíván. Tíz év után a felállítandó fióktelep már oly virágzó állapotban lesz, hogy az maga is elég biztosítékot nyújtand.

Belépésnél minden tag egyszersmindenkorra 2 frt beiratási díjat fizet, mely előleges kezelési költségekre fordítatik (alapsz. 16. §) s mely e szerint soha vissza nem adatik.

A mi már most az egész intézmény megbízhatóságát, tehát a tagok megnyugtatását illeti, erre nézve szolgáljanak a következők:

A központ (Budapest) kormányzat élén közéletünk eléggé ismert alakjai állanak: Fáy László, Margittay Dezső, Tanos Pál, Óvári Lipót, Beniczky Lajos, Máriássy Béla, dr. Okolicsányi László, Heckenást György, Szederkényi Nándor, Kürthi Sándor, Thoroczkay Viktor báró, Majthényi István, dr. Váradi Károly stb., többnyire országgyűlési képviselők, tehát nem üzletemberek, kiknek czélja a végnélküli nyereszkedés volna, hanem kiknek czélja a közjólet, közvagyonosodás előmozdítása oly csekély haszonnal, hogy éppen kárt ne szenvedjenek, a minthogy az egész intézmény is csak ezt czélozza (alapsz. 2. §.).

A legnagyobb biztosítékot nyújtja azonban magának a felállítandó fióktelepnek szervezete.

Ugyanis a fióktelep tisztikarát, mely elnök-, alnök- és négy választmányi tagból, ezenkívül egy három tagu ellenőrző bizottságból áll, maguk a tagok választják Piskitelepen lakó egyénekből; tehát önmaguk közül. Ezen tisztikar vagy kezelő-bizottság választja ismét a tagok sorából a pénztárnokot, alkalmaszta a kiszolgáló kereskedőt, szolgát stb. És mindezek felett áll a tagok egyeteme, mely közgyűlésen szavazattöbbséggel határoz (alapsz. 28. §.).

A fióktelep működési köre tehát saját vagyona, tagjainak önválasztotta pénztárnokukhoz befizetett tagsági díja felett teljesen önálló, más fiókteleppel semminemű összeköttetésben nem áll, a tagsági díjakat, bevételeket mind saját pénztárnoka által Piskitelepen kezeli. De a szövetkezet igazgatósága fentartja magának a teljes ellenőrzési jogot, minélfogva csak az igazgatóság által jóváhagyott határozatok foganatosíthatók (alapsz. 29. §.).

A mit a piskii fióktelep a nyerendő tiszta haszonból a központnak beszolgáltatni tartozik, ez a tiszta nyereségnek 10%-a; a többi a fióktelep tulajdona marad s áruhelyiségbérre, az alkalmazottak fize-

„DÉVA ÉS VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

Látogatás . . .

Könnyezve állok sirhalmodnál
Feledhetlen, drága halott;
Sirva panaszom el fejfádnak:
Mily bús vagyok, mily elhagyott!

S te nyugszol itt lenn! Édesdeden
Alsod örök álmaidat!
Nem hat el hozzád jajszóm, a mely
Ez összetört szivből fakad! . . .

Nyugodj édesem, aludj, pihenj . . .
Mélyen itt lenn a föld alatt!
Ne zavarja meg álmaidat,
Hogy zokogok, hogy siratlak . . .

Hadd folyjon könnyem mindaddig, míg
Sajgó szivem meg nem hasad! . . .
Hísz boldogságom lenn van veled
Szép angyalom — a föld alatt!

De mennem kell már, folytatni e
Nélküled oly zord életet . . .
Nyugodj hát békén, szép angyalom!
Isten veled! . . . Isten veled! . . .

Bebika.

Politika az életben és társadalomban.

Ne ijedjen meg a t. olvasó, nem azt a politikát fogom ismertetni, melylyel megyéket, országokat kormányoznak, ez a hölgyek előtt unalmassá válnék, hiszen mi férfiak is már annyira bele untunk, bele csömörlöttünk, hogy egy megyei közgyűlés alkalmával határozottan kijelentettük, hogy országos politikát többé üzni nem akarunk, nem fogunk.

A nagy országos politikát államtudománynak, a miről pedig én csevegni akarok, élettudománynak hívják; amazt tanulni hosszú évekig, gyakorolni egy emberöltőn át, mégis azok közül, a kik e pályán működnek, haszonvehetőnek alig válik be egy néhány, többnyire rossz politikusok, kik tönkre képesek mutatni országokat, nemzeteket.

Emezt nem kell tanulni, velünk születik s megtanít reá korán az élet, gyakorlatába bele hoz a sors, a körülmény, mely életünkhöz kötve van elválhatlanul; ez a politika lassankint fejlődik, fokozódik bennünk, mindig az illető egyén tehetsége arányában, célirányát megszabja az önfentartási ösztön kéréletlen örök törvénye, egyenes őszinteségét vagy két-szerűségét meghatározza az ember jelleme.

Ezek között is akadnak rossz politikusok; de ezek káros tévedéseit nem érzi meg se az ország, se a megye, önönmaguk hordozzák el annak nyomasztó terhét s viselik el czégyéres szegényét; s míg a nagy

politikában bukott egyéneket megörökíti a történelem, ezek bukásán úgy a társadalom, mint a sajtó rövid időn napirendre térnek.

Az egyéni politika ott kezdődik, 'a hol maga az élet s olyan régi, mint a teremtés maga.

A nagy politika csak az államok fejlődése, alakulása, a különböző népfajoknak nemzetekké való tömörülése óta jött divatba, míg amaz az ember teremtéséhez viheti fel eredetét, származását.

Már a bibliai mesékből tudjuk, hogy Ádám és Éva milyen boldogan éltek a paradicsomban . . . meg voltak elégedve helyzetükkel, s hagyták volna őket békén, nem is vágytak volna ki onnan többé soha; de itt is közbe kellett játszani a teremtési politikának, mely a paradicsom közepébe csak azért teremtette ama fát, azért rakta meg dusan piros almával, sőt azért lett megteremtve a sátán és kígyó képében, hogy reá beszélje a boldog egyszerű hitves-párt, hogy a tiltott gyümölcsöt megízleljék, hogy e kíváncsiságuk miatt ki legyenek üzve az éden kertjéből, kitesztva, kidobva a nagy világba, hogy keressék meg kenyerüket, úgy mint mi, verejtékkel, fáradsággal.

Ez időtől fogva az egyéni politika mindenkire életszükséggé vált s fentartotta magát évezredekken keresztül és csak akkor fog megszűnni, ha földgolyónk egészen kihül s rajta az emberi élet kipusztul, kihál nyomtalan!

Az egyéni politika mindig különböző, mint

tésére fordítatik s mint jutalék a tagok közt részvényeik után kiosztatik (alapsz. 34. §.) Kétséget nem szenved, hogy a központnak a fióktelep által beszállított 10%-on felül az ide küldött árukon is haszna lesz; mert bár jelentékenyen olcsóbban szállítja az árukat, mint a hogy azokat a kereskedésekben kapni, a nagyban való bevásárlásnál mégis csak olcsóbban kapja, mint a hogy fióktelepeinek adja. A központnak így származó haszna azonban a fióktelep tagjait nem rövidíti.

Az áruhelyiség berendezése egyelőre élelmi szerek s apróbb háztartási cikkekre tervezetett.

Már a mennyire e rövid ismertetésből is látszik, ez intézmény létrejötte szerencse lesz Piskitelep és vidéke lakóira nézve. Nem tudjuk azért eléggé ajánlani, különösen a csekélyebb jövedelmű birtokosok, iparosok-, lelkészek-, tanítók-, jegyzők-, hivatalnokok- és általában mindenkinek, hogy saját érdekében a piskii fióktelep tagjai közé belépni siessenek. Mert bár a nem tagok is hasonló olcsó áron vásárolhatnak ezen fióktelep áruhelyiségében; de a tiszta haszon után eső jutalékban csak tagok részesülhetnek, csak ezeknek van saját fióktelepük ügyeibe beleszólási joguk, csak ezek terményeit vagy ipari készítményeit veszi meg a szövetkezet, s végül bármiféle előny, mit e szövetkezet nyújt, csak a tagokat illeti meg.

Tagul lehet jelentkezni Ludvig István szövetkezeti titkárnál, ki Piskitelepen a Swoboda-vendéglőben lakik, később pedig a helyi igazgatóság alelnökénél. A 2 frt beiratási díj és a tagsági díj részletei a helyi igazgatóság pénztárnokánál lesz fizetendő, ha majd ez már meg lesz választva.

A fióktelep most áll szervezés alatt. Legközelebb a már meglevő tagok a központ kiküldött képviselője által közgyűlésre fognak egybehivatni, a mikor a helyi igazgatóság tagjainak megválasztása, áruhelyiség berendezése stb. is megejtetnek, melyekről ezen ügy iránt érdeklődőket annak idején értesíteni nem mulasztjuk el.

HETI KRONIKA.

A képviselőház befejezte a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Az egyházpolitikai kérdésekben Samassa József egri érsek papságához pástörlevelet intézett mely szerint az értelmi rendben kétségkívül a bevégzett atheismus lett az uralkodó.

Ugyanezen kérdésekben a legújabb kombináció szerint felvetett: kötelezze az állam a házasulandókat előbb a polgári hatóság előtt s azután következék az egyházi egybekelés, mely nélkül az egész házasság érvénytelen lenne.

Margit Zsófia főhercegnő renuntiatioja Bécsben január 21-én déli 12 órakor történt a Burg titkos tanácsosi termében. Miután az evangéliumra az esküt letette, a lemondási okmányt völegényével, Albrecht württembergi herceggel együtt aláírta. Délután udvari ebéd, este diszelőadás volt az udvari operaházban.

A szerb királyság örömben uszik; mezt Sándor királynak szülei, Obrenovics Milán és Kecsko Natália

maga az. egyén s a szerint változik és érvényesül, a minő helyet az illető a társadalomban betölt, elfoglal.

Céljai elérhetése végett mindenki más-más politikát üz és gyakorol, úgy a mint azt saját érdeke megköveteli és alig tudunk életünk lefolyásában felmutatni számbavehető cselekményt és kellő sikerrel elért eredményt, melynek hátterét ne világította volna meg kisebb-nagyobb fényvel az érdekek politikája.

Osztályozni az egyéni és társadalmi politikát nagyon nehéz, annyira összekuszált szálai vannak, hogy belőlük kibontakozni alig lehet; más politikája van az anyósoknak, más a vőnek, más az agglégénynek, más a vénleánynak, más a mágnásnak, gentrynek, parasztnak, gazdagnak, koldusnak stb.; ezeken kívül speciális politikája van a szerelemnek, hásságnak, gyűlöletnek, rágalomnak, hiúságnak, önzésnek, részegségnek, józanságnak, idegességnek, sőt még a meghalásnak is.

Folytathatnám az eszmemenetet még tovább a végtelenig, mégis csak az lenne az eredmény, hogy a társadalom minden rétegének más színezetű, más sajtósága politikája van.

Ezen minduntalan változó és lényegében mindig különböző politikát akarom néhány példával megvilágítani, melyből az olvasó közönség meggyőződést szerezhet, hogy mindannyian kisebb-nagyobb mértékben politikusok vagyunk.

(Vége köv.)

kibékültek egymással s vissza fognak térni Szerbiába. A kibékülés némelyek szerint Párisban, vagy más értesítések szerint Biarritzban történt; de kétségtelenül báró Mohrenheim orosz nagykövet közbenjárása folytán.

A Panama-pör újabb fejleményét képezi Herz Kornél letartóztatása. Herz Kornélt bünrészességgel vádolják azon családokban, melyek miatt Lesseps és társai ellen most folyik a per a felfolyamodási törvényszék előtt. Vajjon Anglia kiszolgáltatja-e Herzet, még bizonytalan.

Nyílt kérdés.

Lapunk a közgazdasági érdekek megóvását ép oly kinyilvánított célul tűzte ki, mint a feladatához tartozó egyéb kötelességeit, felhívjuk tisztelt olvasóinkat, hogy bármely kérdésben szabadon és határozott nyilatkozzanak felvetett kérdéseink megoldásához hozzájárulásukkal támogatni szíveskedjenek.

Egy fenforgó esetből azon kérdés merült fel: Van-e hatóság széles Hunyadvármegyében, mely az erdei kártételeket megakadályozná?

Tény az, hogy X Y. és Z.-nek telekkönyvi tulajdonát képező és 20 év óta háborítlan birtokában levő erdő-ingatlanát vagyontalan és erőszakos idegenek megtámadták, a fákot levágták és a birtokos tulajdonosok tiltakozása daczára elhordták.

A birtokosok a helyszínen kapván a tetteseket, ezek egyike magát erdővédnek adta ki s még ő követelt a birtokosoktól zálogot, daczára, hogy a felesküdt erdőőrök között neve nem foglaltatik.

A birtokosok az erőszaknak engedvén, a községi elöljárósághoz fordultak segítségért.

A községi elöljáróság a panaszosokat azzal utasította el, hogy hozzá nem tartozik.

A panaszosok a községi elöljáróság felettes hatóságához fordultak.

Ezen hatóság azonban kijelenté, hogy a jogsértés meg nem akadályozható, hanem felmerülő kárait a panaszosok kétségtelenül követelhetik a tettesektől.

Miután azonban se a tetteseknek semmiféle vagyona, se a szegény erdőtulajdonosoknak kárpótlásra kilátásuk egyáltalában nincs: a felvetett fenti kérdésünket tisztelettel a n. érd. közönség elé bocsátjuk, azon kijelentéssel, hogy ezen ügy megfejtése közérdeklő lévén, pro et contra bármily nyilatkozattal szíves készséggel vállalkozunk.

SZINHÁZ.

Egry Kálmán kedvelt színtársulata január 21-én Csiky Gergely jeles színműírónk egyik kitűnő operettjét, a „Királyfogást“ szép számmal megjelent közönség előtt nagy tetszéssel adta elő. A hatás emelésére kétségkívül jelentékeny befolyással bírt a Szászvároson állomásozó 64. ezredzenekarának közreműködése, melynek szabatos játéka a közönséget kellemesen hangolta. Az előadást illetőleg különösen ki kell emelnünk a szereplőknek művészileg összhangzatos játékát, mely valóban megérdemli elismerésünket. Annyi tapsot, annyi tetszésnyilvánítást, mint a „Királyfogás“ előadásánál Bérczy Gyula (Don Bernando), Géczy István (Cogollos), Hevesi Lajos (Marx) és Rajz Ödön (Kopek muszka követ), Ferenczyné Erzsébet a társulat kedvenc primadonnája aratott, valóban művészi előadásaik által teljesen kiérdemelték. A többi szereplők ügyes játéka teljes összhangban volt az előadás sikerével.

A bérlet harmadik számában „A sárga csikó“, Csepreghy kitűnő énekes népszínműve január 22-én adatott elő eléggé látogatott ház előtt. A főszerepekben Ferenczyné (mint Bakaj András leánya Erzsike), Egry Kálmán (mint Csorba Márton fia Laczi) érdemelték meg a közönség élénk tapsait. Bérczy Gyula Iczig boltos szerepében, Hevesi Lajos mint Csárdás gazda szintén kitűnő alakítást mutattak be a közönség előtt.

Kedden, január 24-én, Kövesi Albertnek „A diurnista“ (Sanyaró Vendel) című fővárosi életképe szép számmal egybegyűlt közönség előtt adatott elő. A siker elérésére különösen Bérczy Gyula (Kecskési Menyhért) és Hevesy Lajos (Sanyaró Vendel) működtek közre, ámbár maga a darab nem volt a legszerencsésebben választva.

Január hó 25-én, Leterrier és Vanloo 3 felvonásos nagy operettje: „Kisasszony feleségem“ a Szászvároson állomásozó 64-ik seregrend kitűnő zenekarának közreműködésével nagy hatással adatott elő. A sze-

replők egészen átéreztek szerepeiket és zajos tapsokat arattak. Különösen felemlíthetjük Hevesi Lajost, Hannibálnak nagy tetszéssel fogadott szerepében; Ferenczyné Erzsébet, ki Marjolaint kifogástalan művészettel játszotta. A közönség az egész előadáson zajos tetszésnyilvánítással fejezte ki elismerését s különösen az utolsó felvonásban többször hívta elő Marjolainet és Frikkelt.

26-án, csütörtökön, Váradi Antalnak „A hűtődök“ szomorujátéka válogatott közönség előtt nagyszerű sikerrel adatott elő. Az előadásban szereplők ezuttal bemutatták, hogy nemcsak a könnyebb vigjátéki és énekes színművekben, hanem a komoly tragoediákban is megállják helyüket. Azon jeleneteket, a melyek az emberi szenvedélyek legmagasabb hullámaikat verik fel, a szereplők meleg érzéssel és nagy művészi tehetséggel mutattak be. Első sorban Egry Kálmán illeti az elismerés, a ki Aladár szerepében utólréhetetlen művészetét nagy hatással mutatta be. Rajz Ödön Csaba szerepében, Hevesi, mint Hagen lovag előnyösen mutatták be magukat; Rónay Karola Polydora szerepében olyan remeket mutatott be, a melyért a hálás közönség szünni nem akaró tapsokban fejezte ki pártatlan elismerését.

Végül megjegyezzük, hogy az ezen alkalommal kibocsátott színlapban a színgazgató Egry Kálmán által közzétett nyilatkozatot komolyan vennünk nem lehet s épen azért felhívjuk elvállalt kötelezettségének teljesítésére.

Ujdonságok.

— **Halálozás.** Werner Salamonban a rég jó idők collossalis emlékét helyezték örök nyugalomra f. hó 24-én a dévai izr. sirkertben. A jó öreg ur átélte a régi idők viszontagságait, mely idő alatt egyénisége, mindenkivel szemben tanusított emberséges bánásmódja által megszerezte maga részére mindenkiktől, ki csak a jó öreg urat ismerte és vele beszélt, a szeretetet és közbecsülést. Temetése általános részvét mellett, a tisztelők összegyülekezett sokasága kíséretében ment végbe. Béke lengjen az elhunyt halmvai fölött! A hátrahagyott gyászoló család lelki fájdalmát enyhítse az a boldogító tudat, hogy az elhunyt jó öreg ur emléke élni fog továbbra is azoknak lelkében, kik a néhaival ismeretségben és érintkezésben állottak valaha. — A gyászoló család alábbirt gyászjelentést bocsátotta ki: „Mélyen megsomorodott, fájdalomdult szívvel tudatják alulírtak a magok és számos közeli és távoli rokonok nevében a felejtethetlen jó férj, szerető apa, illetve após, nagypapa Werner Salamon a „Werner Salamon és Fiai“ cég főnöke, megyei törvényh. bizottsági tag és a dévai izr. hitközség sok éven át volt elnökének, f. hó 22-én d. u. 3 órakor, életének 70-ik, boldog házasságának 41. évében, hosszas kínos szenvedés után bekövetkezett gyászszes kimúltát. A drága elhunyt földi maradványai f. hó 24-én d. u. 3 órakor fognak izraelita szertartás szerint örök nyugalomra tételni. Csendes részvét kéretik. Déva, 1893. január 22. Béke lengjen porai felett! Katicza férj. Glück Jakabné, Rudolf, Ignác, Eszti férj. Nussbaum Hermanné, Helén férj. Rosmann Károlyné, Hermin férj. Weisz Ignácné, Samu, mint gyermekei: Özv. Werner Salamonné szül. Roth Mina az elhunyt neje. Özv. Preisich Józsefné mint nővér. Glück Jakab, Nussbaum Herman, Rosmann Károly, Weisz Ignác mint vejei. Preisich Julia, Teitelbaum Róza mint menyei. Glück Ede, Glück József. Glück Adolf, Glück Etelka, Nussbaum Henrik, Nussbaum Janka, Nussbaum Jóska, Nussbaum Ottilia mint unokák.“

— **Gondnokság.** A gyulafehérvári ügyvédi kamara Lengyel János dévai ügyvéd irodája részére gondnokul dr. Illés László dévai ügyvédet, a dévai városi kapitány jelentésére, kirendelte.

— **Helyreigazítás.** „Déva és Vidéke“ 1-ső számának hirrovatában a dévai kereskedő ifjak czime alatt közzé lett téve, hogy február hó 4-én bált rendeznek; ez nem áll; mert csupán csak azon kereskedő ifjak rendezik a mulatságot, kik a meghívó hátán rendező-bizottságként szerepelnek, a többieknek sem tudomásukkal, sem beleegyezésükkel nem történik.

— **Örömmel jelezhetjük,** hogy Steiner Ferenc legnagyobb dévai kereskedő cégét mindkét üzletét el látta közzévenni és igen jutányosan kapható minden idősokban. A mostani kemény tél idején sok helyett hízogató pótló tüzelő eszköz, különösen, midőn rá vagyunk utalva bármilyen áron is beszerezni a nyers és alig használható tüzfát.

— **Fehér zászló** leng a marosillyei kir. járásbíróság fogházán, jeléül annak, hogy letartóztatottak nincsenek.

— **Ma, vasárnap** d. e. 11 órától kezdődőleg tartja meg a dévai ev. ref. egyházközség szokásos évi közgyűlését.

— **A dévai m. kir. állami tanítóképző intézet** ifjúsági önképzőköre az intézet zenetermében 1893 évi február hó 2-án d. e. 10 órakor „Eötvös-ünnepet“ tart következő műsorról: 1. „Hymnus,“ Erkei F.-tól, zenekar kíséret mellett előadja az ifj. önk. dalkar. 2. „Elnöki megnyitó,“ Tartja Martzi Ferencz ifj. önk. elnök. 3. „Br. Eötvös József élete“ Felolvassa Debrecezeni Áron ifj. önk. főjegyző. 4. „Lucifer négyes,“ Dobai S.-tól. Zongorán négykézre játszik: Beerwaldszki K. III. o. és Magyar K. IV. o. növendékek. Vonós négyessel kísérik: Neumann K. III. o., Nagy Sándor IV. o., Mézes K. III. o. és Dobai I. IV. o. növendékek. 5. „Vár és kunyhó,“ Br. Eötvös J.-tól. Szavalja Tóthpál János IV. o. növendék. 6. „Megnyugvás,“ részlet br. Eötvös „Karthausi“-jából. Előadja Szentpéteri János II. o. növendék. 7. „Szerelmi álom,“ Gavotte Pospischille L.-tól. Előadja az ifj. önképzőköri zenekar. 8. „Br. Eötvös József emléke,“ Szász K.-tól. Szavalja Magyar Károly IV. o. növendék. 9. „Riadó,“ Előadja a zenekar kísérete mellett az ifj. önk. dalárda.

— **A marosillyei ifjúság** f. évi február hó 2-án az utcai lámpák szaporítására a nagyvendéglő termében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— **A konverzió.** A konverzió keresztülvitelét f. január 25-én kezdte meg a Rothschild-csoport.

— **Kolera.** Budapesten f. január hó 16- és 17-én újabb betegedés nem történt, 18-án pedig ismét négy újabb kolerabeteg szállítottak a barakkórházba, ehez járult 19-én kettő, 20-án kettő, 21-én három kolerabeteg, 22-én betegedés nem történt, 23-án pedig újabb két beteget vittek a barakkórházba. Miután félni lehet, hogy a kolerajárvány, természetéből itélve, a tavasszal meg nagyobb mérvben is felléphet, mint az 1830-ban történt, óva intjük a hatóságokat, hogy a járvány ellen eddig fogatosított intézkedéseiket a jövőre is fentartsák s a hol még nem fogatosított volna, érvényre emeljék.

— **Dobrai ügyek.** Dobrai nagyközség nemesi, úgynevezett „Graniter“ osztálya már hónapok óta s az utóbbi időben teljesen elmérgesedett viszályban volt a regale megváltás miatt. A nemesség egy része ugyanis, élükön Krajnik Romulus gör. kel. esperessel azon volt, hogy emez összeg ne osztassék fel a nép között, mivel amugy is nagyon csekély összeg juthatna egy család részére, hanem szerveztessék abból egy alap, melynek kamataiból szegény, jó erkölcsű dobrai román ifjak taníttassanak. A másik és nagyobb rész azonban a felosztást követelte s e miatt míg a köznép a kapandó pénz reményében összes adóival háralékban maradt, addig Dobrai községének lakossága a folytonos pártoskodásnak, az illetékes felsőbb fórum pedig a folytonos felebvezéseknek volt kitéve; élvén mindkét párt a maga törvényadta jogával, mely jogot mindkét párt részéről megbízott ügyvédek képviselték. Végre, midőn ez összegnek jókora részét felemésztette a folytonos perlekedés, felebvezés, beállott az egyetértés és nyugalom. Ugyanis a f. hó 21-én tartott közgyűlésen Herbay György bíró igazán tapintatos beszéde véget vetett e viszály és a dobrai nemességre káros helyzetnek. E beszéd hatása alatt megegyezett végre mindkét párt abban, hogy a regale megváltási összeg felosztatik ugyan a törvényszabta módon a nemesség között, azonban a többi közvagyon erdők, házak, malmok stb. megmaradnak ezután is mostani állapotukban, képezvén azok ezután is a nemesség közvagyonát. Az ügynek ily módoni rendezésére egy 10 tagból álló bizottság küldetett ki. Most már Dobrán szent a béke.

— **Táncvigalom.** A hátszegi polgári olvasókör az elmúlt héten egy minden tekintetben fényesen sikerült táncvigalmat rendezett. A táncvigalmon résztvettek, dacára az uralkodó hideg időjárásnak, még a vidékről (Farkadin, Demsus) is. Az első négyest mintegy 30 pár tánczolta, még pedig nagyon kedvesen. Az ünnepélyen román testvéreink szép számmal voltak jelen s folyt a csárdás szépen, a mi a románka eljárásával lett viszonyozva. Sajnos azonban, hogy történt olyasmi is, mely meggátlását szerette volna az ünnepélynek, de nem sikerült. Szépen jött be a felülfizetés is, mely a kör érdekeit kétségtelenül kedvezően logja előmozdítani.

— **Nagygyűlés.** A hátszegi határvidéki román-ság f. hó 22-én tartotta meg nagygyűlését, melynek tárgyát képezte a rendes bizottsági tagok és a nagy-szebeni nagygyűlésre küldendő két rendes tag megválasztása, a kik a határvidékiek oszlopát képezik a szebeni nagygyűlésen. A gyűlés nagyon hevesen folyt le, a kevés választók több részre oszlottak. A városi bizottsági tag-állásokra az öregebbek jutottak. A szebeni kiküldetésre az egykori zászlótépő (Rudolf trónörökös ittlétekor) akart vállalkozni; de heves jelenetek idézett elő szándéka s elmaradt a kiküldetéstől.

— **Az időjárás Hátszeg vidékén.** Megjavult, bár a múlt héten nagy szélvihar dühöngött, mely a vidéken sok kárt okozott. A szélvihar éjjel támadt s viradóra oly erőre kapott, hogy a hegyekről valóságos lavínákat görgetett alá. Ember emlékezet óta ilyen erős vihar Hátszeg vidékén nem volt. A vihar után, mely tombolt egész napon át, az idő egészen megnyihult s napokon át olvadt. Míg az utóbbi napok alatt ismét hidegre vált s fagy keményen. A havasok aljából jövő faárus fuvarosok beszélnek, hogy náluk két méteres hó van az erdők közelében.

— **Országos kiállítás.** Az 1896. évre tervezett országos kiállítás költségelirányzata: Bevételek: 1. Belépti díjak 1,000,000 frt. 2. Vendéglők stb. 20,000 frt. 3. Szeszies italok, behozatali illetékek 50,000 frt. 4. Katalogus és 5. képzőművészeti katalogus 16,000 frt. 6. Hirdetések és 7. kerítés bérlete 10,000 frt. 8. Sorsjáték (Netto) 200,000 frt. 9. Vegyes 104,000 frt. 10. Állami hozzájárulás 200,000 frt. 11. Fő- és székváros hozzájárulása 100,000 frt. Bevételek összege 2,800,000 frt — Kiadások: 1. Kerítés 50,000 forint, 2. Területrendezés: a) feltöltés 20,000 frt, b) utak 20,000 frt, c) parkirozás 20,000 frt, d) csatornázás 30,000 frt, e) áthidalás 33,000 frt. 3. Utak és parkirozás fentartása 50,000 frt. 4. Épületek 1,200,000 frt. 5. Világítás 60,000 frt. 6. Vasut 25,000 frt. 7. Szállítási költség 30,000 frt. 8. Szekrények stb. 100,000 frt. 9. Installatio éz diszítés 200,000 frt. 10. Gépek 80,000 frt. 11. Időleges kiállítás 120,000 frt. 12. Administratio a)–d) 210,000 frt, e) őrszemélyzet 200,000 frt, f) tűzörség 40,000 frt, g) rendörség 7500 frt. 13. Hirdetés 70,000 frt. 14. Katalogus 30,000 frt. 15. Zene és ünnepélyek 50,000 frt. 16. Biztosítás 78,000 frt. 17. Kiállítási jutalmak és versenydíjak 20,000 frt. 18. Érmek és okmányok 6,000 frt. 19. Vegyes és előre nem látott kiadások 50,000 frt. Kiadások összege 2,800,000 frt.

— **A legjobb lutriszámok.** Olvasóink bizonyára érdekel veszik a következő lutriszám kimutatást, melyből napnál világosabban kitünik, hogy a kis lutri csak a szegény nép kizsákmányolására találtatott fel, mely a szomorú tapasztalatok dacára is azt hiszi, hogy lutrizás útján meg is lehet gazdagodni. Ime tehát ennek a íeltevésnek czáfolata megdönthetetlen számokban: a brünni huzásoknál a múlt évben ötször huztak ki egy számot: az 5-öst, négyszer a következő számokat: 36 72 80 83 és 89, háromszor: 1 7 10 13 21 26 39 40 49 54 68 és 75, kétszer: 2 9 16 17 18 22 27 29 30 32 43 45 46 56 58 60 70 71 73 és 76, egyszer: 3 4 8 12 15 25 28 34 35 37 44 48 50 51 52 53 57 59 61 62 63 69 77 81 82 84 85 86 és 88. Egyáltalán nem huztak ki 1892-ben ezeket a számokat: 6 11 14 19 20 23 24 31 33 38 41 42 47 55 66 67 74 78 79 87 és 90. E számok közül 14 és 67 már több mint három éve, 31 41 és 42 már több mint két éve nem kerültek ki Brünnben az urnából — A linzi huzásoknál ötször került ki az urnából: 54, négyszer: 17 és 45, háromszor: 6 10 11 25 27 31 33 36 és 55, kétszer: 2 4 19 21 27 30 32 35 37 39 41 47 50 63 64 65 68 72 74 76 79 80 82 84 87 89, egyszer: 3 5 8 12 13 14 16 18 20 22 23 24 26 29 34 38 40 43 44 48 51 53 56 57 58 59 61 67 69 73 75 77 81 83 85 88 és 90. Egyszer sem huztak ki a múlt évben Linzben a következő számokat: 7 9 42 46 49 52 60 62 66 70 71 78 és 86. Ez utóbbi számok közül 9 már több mint öt éve, 42 62 és 86 már több mint két éve nem voltak kihuzva Linzben.

A kis lottó huzásai január 21-én:

Budapest	70	11	65	62	69.
Linz	20	24	46	41	65.
Triest	26	15	61	42	13.

Szerkesztői üzenetek.

X—x. Piski. A jövőre is. Közlöttük. — K. F. Dobra. Még beszélünk kell a kiadókkal is. Azt hiszem, igen. A másikat közzétettük. — F. S. Nagy-Selyk. Levél ment. — „Közérdek“ Maros-Vásárhely. Cserepéldányt küldünk. — „Kis-Küküllő“ Dicső-Szent-Márton. Cserepéldányt küldünk. — H. J. Hátszeg. Közlöttük. Kérjük jövőre is. A verseket nem kaptuk meg. — Argonanta. Névtelenül (?) — B. L. Déva. Reméljük, a jövő számban találkozunk. — K. S. Déva. Válaszát várjuk. — Sz. A. Déva. Tisztelettel ismételjük kérésünket. — K. L. Déva. Bis dat, qui. — V. M. Petrosény. Becses értesítését. — F. A. Déva. Az előbbi értelmében. — K. R. Léva. Ujabb értesítéseit kérjük.

Felelős szerkesztő: **Dr. Illés László.**

Kiadótulajdonosok: **Kroll és Társa.**

Nyiltér.)*

Nyilt köszönet.

Barátaink, rokonaink- és ismerőseinknek, ugy nemkülönbén mindazoknak, kik felejtethlen férjem, illetve atyánk és apósnk elhunytá által ejtett lelki fájdalomunkon az által könnyítettek, hogy részvétnyilvánítva az elhunyt végtisztességén megjelentek, fogadják ezuttal a gyászoló család részéről halás köszönetünket.

Déva, 1893. január 27-én.

Werner család.

*) E rovat alatt megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Egy teljesen új, alig használt, csinos kiállítási, eredeti Singer-féle családi varrógép, haláleset miatt, eladó Czim a kiadóhivatalban.

SZŐCS F. LAJOS

férfi szabó üzlete Déván.

A n. érd. közönséggel van szerencsém tudatni, hogy üzletem érdekében a legújabb divatu ruhaszöveteket, valamint a ruhaszabászatból legújabb divatot beszereztem, mint teljesen szakuzott és a külföldön is tapasztalatokat nyert férfi szabó a legkényesebb igényeknek megfelelően kifogástalanul tartós és jó minőségű

férfi öltönyöket

valódi hazai gyártmányu, valamint angol és francia szövetekből, cheviot, himalaya és kamgarn-cheviot, pique, sodrott atlasz kamgarnból, szines adriák és struck öltönyszövetekből, továbbá wiesbadeni és moro-féle vadász lodeneket, angol lasting mandarin és valódi monteniákat választandó szövetekből téli kabátokat, lovagló öltönyöket bársony szövetekből, salon-öltönyöket crep, pique, posztó, peruvien toskin és adriai kamgarnból a legolcsóbb árakban teljes meglegedésre készitek.

Nevezett szövetek üzletemben jutányos árak mellett a legnagyobb választékban kaphatók.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek,

Szövetminták- és ártudósításokkal készségesen szolgálók.

Főszlyt tekintet az öltönyök jó és csinos elkészítése mellett az olcsó árakra, a pontos és gyors kiszolgálásra.

Teljes tisztelettel

Szőcs F. Lajos,

férfi szabó,

STEIN MÁRTON

női szabó Déván,

Van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, miszerint Déván, a Tajtsik-féle házban **női ruha készítő termet** rendeztem be.

Budapestben, hol első rendű czégeknel több éven keresztül mint szabász és később önállóan is működtem, bő alkalmam volt a női ruha készítés minden módját tökéletesen elsajátítani, minélfogva képes vagyok bármilyen és elegans toiletteket a legujabb divat szerint, kiváló izléssel előállítani.

Az angol szabászatban, **5 nap alatt**, bárkit kiképezek felette jutányosan.

Tanuló leányokat felveszek.

HERBAY SÁNDOR, DÉVÁN.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, miszerint Déván, főtér, özv. Demeter Jánosné házában teljesen ujjan, a jelenkor igényeinek és kívánalmainak megfelelően berendezett

női és férfi divat, kézmű-

és

rövidárú üzletet

nyitottam.

A bel- és külföld nevezetesebb helyein több éven keresztül szerzett tapasztalataim azon helyzetbe juttattak, hogy áruimat minden közvetítés nélkül, a legjobb hírnek örvendő gyárakból a lehető legjutányosabb árakon szerezhetem be; minélfogva a t. közönségnek alkalmat nyújtok mindennemű, fennebb említett szakmákba vágó szükségletei olcsó áron beszerzésére.

Nem a haszonlesés vezérel, hanem a forgalom élénkítése; miért is remélem, hogy a n. é. közönségnek, a gazdag választékról, lelkiismeretes eljárásomról, pontos kiszolgálásomról való meggyőződése után, becses pártfogását ki fogom érdemelni.

A n. érd. közönség kegyes pártfogásáért tisztelettel esedezik

2-3

kész szolgálja

Herbay Sándor.

Ajánlom a n. érd. közönség becses figyelmébe **vegyes-kereskedésem** mellett berendezett

rajz-, írószer-

és

papír-raktáromat.

Dusan fel van szerelve mindennemű cikkekkel, u. m.: iskolás gyermekek részére szükséges **irkákka'**, naplók, rajzpapírossal, finom tollakkal stb., továbbá jegyzék-naplók, rovatozott üzleti könyvek, mindennemű **levélpapírok** és borítékok a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, **névjegy-papírok** nagy választékban, **irodai és más alaku papírok** a közönséges fogalmitól a legfinomabb minőségig stb. stb.-ket előnyös bevásárlásaimnál fogva képes vagyok majdnem **gyári áron** árusítani.

Továbbá felhívom a t. körjegyző urak figyelmét a „Kroll és Társa” dévai nyomda-czég által kiállított és nálam berendezett

NYOMTATVÁNY-RAKTÁRRA.

Kapható a körjegyzői hatáskörhöz tartozó mindennemű nyomtatvány **igen olcsó áron**; nagyobb megrendeléseknél **különös kedvezmény.**

Végül tudatom, hogy bármilyen **nyomdai munkát** felvállalok méltányos ár és pontosság megtartása mellett.

A n. érd. közönség pártfogását tisztelettel kéri

kész szolgálja

SCHULLER ALBERT,

Déván, főtér.

2-*

Magyar királyi dohány-nagyfőzsde és különlegességi aruda.

STEINER FERENCZ DÉVA

főtér, Szövetkezet palotájában.

Ajánlja dusan felszerelt fűszer, vas, üveg és porcellán üzletét:

Mindennemű
czukor, kávé, rizs, thea,
R U M.

Mindenfélé
déli gyümölcs,
csemege sajtok.

Bel- és külföldi
C O G N A C.

Mindenfélé
H A L A K.

Nagyraktár mindennemű
vasak, vasalók,

konyha-felszerelések,
vas-butorok,

épület és butorvasalások,
gyermek-kocsik.

Szóval e szakmába vágó
t á r g y a k.

D u s r a k t á r
mindennemű

üveg, porcellán,

Dittmár-féle

álló és függő lámpákban.

Mindenkor

gyári árak mellett.

●● Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölk. ●●

A nagyérdemű közönség szives megbizását kérve.

2-*

teljes tisztelettel

STEINER FERENCZ.

Valódi Ementhali, Groyer, Imperial, Strachino, Gorgonzola és Parmazan sajtok.

FÉRFI SZABÓ-ÜZLET

Alólirott tisztelettel tudatja, miszerint a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

FÉRFI RUHA-ÜZLETÉBEN

bel- és külföldi legelegánsabb és legfinomabb szövetek vannak nagy választékban, melyekből a legujabb divat szerint elvállal mindennemű megrendelést, felelősség melletti elkészítésre a legmérsékeltebb árakban.

Továbbá ajánlja

KÉSZ RUHA-RAKTÁRÁT,

hol minden időre szükséges kész ruhák, jó szövetekből készítve, jó hozzávalóval ellátva, a legkisebb gyermeknek valótól felfelé kaphatók igen jutányos áron.

●● Vidéki megrendeléseknek pontosan megfelel. ●●

A n. érd. közönség kegyes pártfogását kéri

REISSFELD HERMANN,

férfi szabó.

1-*

Déván, főtér, Szereday-féle ház.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

STEINER FERENCZ DÉVA

Aradi-ut 715. sz., saját házában.

Ajánlja hatóságilag engedélyezett

szesz és szilvapalinka raktarát nagyban

Nagy készlet **FINOMITOTT ARADI SZESZBŐL** szorososan a napi ár mellett.

Nagyraktár mindennemű

FŰSZER, LISZT, VAS ÉS BŐRÁRUKBŐL

2-*

legolcsóbb gyári árakon.

Elvállalok szakmába vágó megbizásokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközölk. ●

Tisztelettel

STEINER FERENCZ.

●● Bel- és külföldi bőrárúk raktára. ●●

Nyomatja Kroll és Társa, Déván.

ÜVEG ÉS PORCELLÁN NAGYRAKTÁR.

Nagy választék ruhaszövetekben.

Mindennemű épület-vasalás és rudvasak.

Kész ruha-raktár. Fűszer- és vasüzlet nagyban és kicsinyben